

Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego

Ul. Nowolipki 2a
00-160 Warszawa

tel.: (+22) 241-39-86
fax: (+22) 354-60-26

KRS: 000 008 33 56
REGON: 006237795
NIP: 526-16-73-344
biuro@ptrs.org.pl
www.ptrs.org.pl

Numer rachunku bankowego: 37 1440 1390 0000 0000 1568 3902

Warszawa dn. 29 marca 2018

**Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
Aleja Jana Pawła II 13
00-828 Warszawa**

Koncepcja kierunków zmian do trybu zlecania realizacji zadań organizacjom pozarządowym w ramach art. 36 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

Założenia PFRON: Zmianie powinno ulec podejście do statusu organizacji pozarządowych, przy uwzględnieniu przedmiotu, celu, zakresu oraz skali działania danej organizacji, w tym w odniesieniu do konkretnego przedsięwzięcia, planowanego do realizacji ze środków PFRON, również ze względu na jego wartość kosztorysową. W ślad za tym może dokonać się podział, w ramach konkursu PFRON i przewidzianych kierunków pomocy, na małe, średnie oraz duże projekty, a dla każdego z rodzajów realizowanych przedsięwzięć mogą zostać ustalone przedziały kwotowe.

Uwagi PTRS:

Podstawową kwestia jest to, w jaki sposób określony zostanie status organizacji pozarządowych i skala ich działania. W przypadku organizacji członkowskich (stowarzyszenia ogólnopolskie, których Oddziały działają regionalnie) często ma miejsce sytuacja, kiedy ze względu na kryteria strategiczne (partnerstwa, działania ponadregionalne) duży projekt jest pisany przez jeden z Oddziałów ogólnopolskiej organizacji członkowskiej. Jeśli więc zostanie ona uznana za małą organizację regionalną, uniemożliwi jej to aplikowanie w ramach dużych projektów.

Należy zaznaczyć, iż naszym zdaniem premiowane winny być (Zgodnie z Konwencją o prawach osób niepełnosprawnych) organizacje członkowskie w rozumieniu Konwencji. Jako organizacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych, o demokratycznie wybranych władzach i reprezentujące interesy środowiska winny mieć premiowany status w stosunku do fundacji – które być może zakładają szerokie pole działania, jednak nie mają statusu organizacji członkowskich reprezentujących osoby niepełnosprawne.

Szczególnie ważne jest, aby organizacje członkowskie (w tym partnerstwa lokalnych oddziałów organizacji osób niepełnosprawnych – członkowskiej, ogólnopolskiej) nie były wykluczane a priori z aplikowania o duże granty jako uznane za organizacje o zasięgu lokalnym. Cennym wydaje się bowiem prowadzenie działań w Oddziałach, jak najbliższej beneficjenta i jego potrzeb.

Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego

Ul. Nowolipki 2a
00-160 Warszawa

tel.: (+22) 241-39-86
fax: (+22) 354-60-26

KRS: 000 008 33 56
REGON: 006237795
NIP: 526-16-73-344
biuro@ptrs.org.pl
www.ptrs.org.pl

Numer rachunku bankowego: 37 1440 1390 0000 0000 1568 3902

Zasada opisana powyżej może ograniczyć przyznawanie dużych grantów do ogólnopolskich fundacji, co jest sprzeczne z duchem Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych.

Chęć zmiany w podejściu do statusu organizacji pozarządowej (przedmiot, cel, zakres i skala działania) skutkującej podziałem w ramach konkursu PFRON i przewidzianych kierunków pomocy na małe/średnie/duże projekty, a co za tym idzie limity finansowe, może premiować zdecydowanie organizacje o profilu ogólnopolskim, tzw. „korporacje” pozarządowe. Mniejsze instytucje/organizacje/oddziały po takich zmianach niekoniecznie mogą realizować w stopniu takim jak dotychczas swoją ofertę skierowaną do osób z niepełnosprawnością. Polityka podziału środków finansowych wewnątrz dużej organizacji np. na oddziały niekoniecznie musi być i jest sprawiedliwa. Może dojść do kumulacji świadczonej usługi w dużych miastach/ośrodkach, gdzie system pomocy skierowanej dla osób z niepełnosprawnością jest już na wysokim i zróżnicowanym poziomie. Zmiana taka również powoduje ryzyko, iż mniejsze, młodsze stowarzyszenia/organizacje utrzymają się ze swoją ofertą na rynku, będą się rozwijać.

Podział środków z budżetu PFRON na samorządy już w ten cel się wpisuje. Dokonując podobnych zmian przy zlecaniu zadań na szczeblu ogólnopolskim może tylko i wyłącznie pogłębić „dyskryminację” poszczególnych oddziałów, kół, mniejszych organizacji. Ponadto może też to się przyczyniać do wyższych kosztów związanych z administracją/obsługą projektu (projekty duże - kwoty milionowe).

Założenia PFRON: Do systemu oceny wniosków powinny zostać włączone również kryteria strategiczne (dodatkowo punktowane), które zostaną zróżnicowane w odniesieniu do poszczególnych typów projektów i zakładanych do osiągnięcia celów. Ma to znaczenie, między innymi, dla odpowiedniego stosowania zasady wyrównywania szans i stymulowania rozwoju polityk publicznych z udziałem organizacji pozarządowych. Przykładem tak rozumianych kryteriów strategicznych może być realizacja zadań publicznych w oparciu o zasadę partnerstwa, mogą to być też preferencje dla organizacji działających na terytorium o słabo rozwiniętej infrastrukturze społecznej, o niskiej aktywności społecznej mieszkańców, słabo rozwiniętym wolontariacie.

Uwagi PTRS: Jako organizacja popieramy włączanie kryteriów strategicznych. Mogłyby one zostać uzupełnione o kryteria związane z rynkiem pracy i bezrobociem, albo wysoką szansą na wykluczenie społeczne danej grupy związane np. z niepełnosprawnościami sprzężonymi, bądź wykluczeniem i zależnością od opieki danej grupy beneficjentów (np. kwestia rehabilitacji domowej).

Kryteria strategiczne:

- partnerstwo,
- terytorium o słabo rozwiniętej infrastrukturze społecznej,
- terytorium o niskiej aktywności społecznej mieszkańców,
- terytorium o słabo rozwiniętym wolontariacie,

które pozwalały by „mniejszym” instytucjom/organizacjom przystępującym do konkursu ofert z terenów słabiej rozwiniętych zaistnieć ze swoją ofertą dla osób z niepełnosprawnością (otrzymać ewentualne dofinansowanie), jak najbardziej są zasadne. Trzeba jednak mieć na względzie, iż taka „premiowana” punktacja nie powinna absolutnie zastępować jakości świadczonej oferty – punktacja ta powinna mieć znaczenie przy np. równej ocenie merytorycznej 2 wniosków, z dwóch różnych rejonów (bardziej i mniej rozwiniętego) – wtedy premiując tę organizację z terenu mniej rozwiniętego. Doświadczenie danej organizacji, rzetelność, zasoby rzeczowe i osobowe (placówki, wykwalifikowana kadra, itp.) również są bardzo istotne.

Do katalogu kryteriów strategicznych należałoby ująć również już ofertę świadczoną na danym terenie (powiecie/województwie) – ilość placówek realizujących działania dla osób z niepełnosprawnością (w ramach PFRON/NFZ/prywatnych). Miałoby to na celu „umiejscowienie” projektów realizowanych przy wsparciu z PFRON w miejscach, gdzie podaż odpowiada popytowi (a nie ma „zaburzeń” w tych usługach).

Powyższe stwierdzenia obrazują, że niekoniecznie forma proponowana przez Fundusz, który ma na celu modyfikację trybu zlecania realizacji zadań przyczyniającą się do optymalizacji dotychczasowych rozwiązań a w szczególności zabezpieczenie racjonalności i efektywności wydatkowania środków publicznych, przy możliwie najbardziej sprzyjających i elastycznych dla organizacji pozarządowych warunkach – pokrywa się z tymi założeniami.

Założenia PFRON: System oceny merytorycznej wniosków powinien zostać, zdaniem PFRON, uzupełniony o udział zewnętrznych, niezależnych ekspertów, z uwzględnieniem zasady bezstronności i wykluczenia konfliktu interesów. Dzięki temu może powstać mieszany system oceny wniosków, opierający się na współpracy komisji konkursowej i niezależnych ekspertów. Wylonienie ekspertów musi opierać się o kryterium kompetencji właściwych dla merytorycznej treści i określonego zakresu poszczególnych kierunków pomocy i związanych z tym warunków konkursowych. Powstaną w ten sposób specjalistyczne grupy ekspertów, gwarantujące profesjonalną ocenę wniosków. Mieszany model pozwoli także na środowiskową integrację, na zasadzie

Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego

Ul. Nowolipki 2a
00-160 Warszawa

tel.: (+22) 241-39-86
fax: (+22) 354-60-26

Numer rachunku bankowego: 37 1440 1390 0000 0000 1568 3902

KRS: 000 008 33 56
REGON: 006237795
NIP: 526-16-73-344
biuro@ptrs.org.pl
www.ptrs.org.pl

wzajemności, wspartą także przewidzianymi intensywnymi szkoleniami dotyczącymi systemu i kryteriów oceny wniosków.

Uwagi PTRS: Pozytywnie oceniamy uzupełnienie systemu oceny merytorycznej o udział zewnętrznych, niezależnych ekspertów. Sugerujemy w duchu „Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych” dać miejsce w komisjach konkursowych ekspertom-przedstawicielom organizacji członkowskich osób niepełnosprawnych.

Inne uwagi do istniejącego systemu i planowanych zmian (generatora wniosków)

1. Za groźnie uważamy zagrożenie finansowania rehabilitacji domowej przez PFRON - oferta NFZ nie powinna być jedyną formą realizacji tej pomocy. Klient/obywatel ma prawo wybrać rodzaj i jakość świadczonej usługi –finansowanej z PFRON/NFZ przez organizacje znające potrzeby pacjenta w danym regionie. W ramach kontraktów podpisanych z NFZ, w wielu powiatach taka pomoc jest świadczona w minimalnym stopniu i przez małą ilość jednostek – może to powodować bardzo wydłużony okres oczekiwania na taką pomoc, brak jej regularności tak ważnej dla osób z niepełnosprawnością.
2. Wskaźniki – sposób wyliczania jest często niejasny w momencie przygotowania wniosku. Ponadto nie ma określonych ram, w jakich trzeba się zmieścić, zatem trudno jest osiągnąć akceptowalne przez PFRON wartości.
3. Problematyczna jest możliwość objęcia wsparciem jedynie osób z orzeczeniem o niepełnosprawności, szczególnie w przypadku chorych na SM. Zdobyć orzeczenia nie jest rzeczą prostą, szczególnie w przypadku osób chorych na SM. Ponadto Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego często obejmuje wsparciem osoby nowo zdiagnozowane, które nie mają jeszcze szans na zdobycie orzeczenia, ale potrzebują wsparcia, jakie oferujemy w ramach naszych projektów: neurologicznego, psychologicznego, prawnego czy też rehabilitacyjnego – szczególnie w obliczu pozostania na rynku pracy doświadczając choroby przewlekłej prowadzącej do niepełnosprawności.
4. W naszej opinii powinna istnieć możliwość objęcia wsparciem projektowym także bliskich osób chorych i niepełnosprawnych. Choroba i niepełnosprawność dotyka całej rodziny, a wedle wytycznych PFRON beneficjentami ostatecznymi projektu mogą być jedynie osoby z orzeczeniem o niepełnosprawności. Jest to również kwestia zapewnienia efektywnej opieki czy usług asystenckich dla osób z niepełnosprawnością.

Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego

Ul. Nowolipki 2a
00-160 Warszawa

tel.: (+22) 241-39-86
fax: (+22) 354-60-26

KRS: 000 008 33 56
REGON: 006237795
NIP: 526-16-73-344
biuro@ptrs.org.pl
www.ptrs.org.pl

Numer rachunku bankowego: 37 1440 1390 0000 0000 1568 3902

5. System wyliczania godzin wsparcia na beneficjenta nie jest jasny, szczególnie gdy chodzi o projekty typu warsztaty. Generator wylicza te wartości w sposób nieprecyzyjny i niejasny, użytkownik nie ma możliwości wpisania wartości, jakie przewidział.
6. Część opisowa wniosku często nie jest brana pod uwagę przy ocenie. Generator wymaga wpisywania określonych wartości liczbowych np. dotyczących ilości godzin udzielonego wsparcia, liczby uczestników itp. W wielu projektach, te liczby są trudne do precyzyjnego przewidzenia, sposób wyliczania nie jest jasny.

Magdalena Fac-Skhirtladze

Sekretarz Generalna
Polskiego Towarzystwa Stwardnienia Rozsianego